

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 10, 2022

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:409](#) 22-03-2022

Redelijke termijn in hoger beroep. Kon hof volstaan met constatering dat redelijke termijn is overschreden?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:410](#) 22-03-2022

Bewijsklachten. Rijden terwijl verdachte wist dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:411](#) 22-03-2022

Had hof zaak naar de rechter in eerste aanleg moeten terugwijzen, nu aan raadvrouw van verdachte niet een afschrift is toegezonden van de oproeping voor terechtzitting in eerste aanleg waarop zaak inhoudelijk is behandeld?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:412](#) 22-03-2022

Is dagvaarding rechtsgeldig betekend?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:399](#) 22-03-2022

Niet voldoen aan ambtelijk bevel, artikel 184 lid 1 Sr. Bevat artikel 160 lid 7 (oud) WWV 1994 een bevelsbevoegdheid?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:363](#) 22-03-2022

Beoordelingskader overschrijding redelijke termijn.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:339](#) 22-03-2022

Opzet op verkorting rechten van schuldeisers als bedoeld in artikel 343 Sr.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:413](#) 22-03-2022

Aan waakzaamheid toevertrouwd als bedoeld in artikel 249 Sr.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:358](#) 15-03-2022

Opzettelijk aanwezig hebben verdovende middelen en voorhanden hebben van voorwerpen om feit uit Opiumwet voor te bereiden. Meerdaadse samenloop?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:338](#) 15-03-2022

Kon hof proeftijd van zes jaren opleggen op de grond dat is voldaan aan voorwaarde dat er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat veroordeelde wederom misdrijf zal begaan dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor onaantastbaarheid van lichaam van een of meer personen? Toezichtgeoriënteerde gedragsvoorwaarde, artikel 14c Sr. Kon hof als bijzondere voorwaarde opleggen dat veroordeelde meewerkt

aan controle van digitale gegevensdragers tijdens huisbezoek?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:376](#) 15-03-2022

OM-cassatie. Kon rechtbank aanhoudingsverzoek officier van justitie afwijzen op de grond dat titel en wettelijke grondslag voor beslag onduidelijk zijn? Cassatie klagster. Heeft rechtbank de beslissing tot gedeeltelijke ongegrondverklaring van klaagschrift toereikend gemotiveerd?

RECHTSPRAAK

Aan waakzaamheid toevertrouwd als bedoeld in artikel 249 Sr.

Aan waakzaamheid toevertrouwd als bedoeld in artikel 249 Sr.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie als ambtenaar ontucht plegen met een persoon die aan zijn waakzaamheid was toevertrouwd, waarbij hij als ambtenaar door het begaan van dat strafbare feit gebruikmaakt van gelegenheid hem door zijn ambt geschonken, terwijl het feit wordt gepleegd door twee of meer verenigde personen is bewezen verklaard, over de bewezenverklaring voor zover die inhoudt dat de aangeefster aan de waakzaamheid van de verdachte en de mededader was toevertrouwd.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder onder meer overwogen dat aangeefsters verklaring er – in de kern – op neerkomt dat zij in de nacht van 19 op 20 februari 2012 discotheek [A] net na twaalf uur verliet, te veel alcohol had gedronken, via de brug over het kanaal richting het benzinstation is gelopen, onderweg nog heeft gereageerd op WhatsAppberichtjes, daar stil voor moest staan, zich niet goed voelde en even tegen een gevel stond geleund toen er een zilverkleurige auto stopte met daarin twee politieagenten die vroegen of het wel ging en of zij thuisgebracht wilde worden. Zij herkende de agenten en is op dit aanbod ingegaan. Zij dacht dat het wel verstandig was en is ingestapt. Dat zij zag dat de auto de verkeerde kant opging, dat ze zei dat ze verkeerd reden maar dat de agenten zeiden dat de ronde wel moest worden afgemaakt. Aangeefster verklaart dat het gesprek vervolgens over seks ging, de agent op de passagiersstoel haar, terwijl de auto reed, heeft gevingerd in haar vagina, de auto vervolgens stopte, beide achterportieren opengingen en dat terwijl zij ruggelings op de achterbank lag de ene agent haar in haar mond penetreerde terwijl de andere agent – vanaf het andere achterportier – haar kort in haar vagina penetreerde. Vervolgens is aangeefster door de agenten bij de woning van haar oma – alwaar zij verbleef – gebracht.

De raadsman heeft – zakelijk weergegeven – betoogd dat geen sprake is geweest van een functionele afhankelijkheid die ervoor heeft gezorgd dat de wilsvrijheid van aangeefster werd beperkt, waardoor het ten laste gelegde feit niet bewezen kan worden.

Het hof overweegt dat in de nacht van 19 op 20 februari 2012 verdachte samen met de medeverdachte als politieagenten een horecadienst draaide. Niet in discussie is dat verdachte tezamen met zijn medeverdachte als dienstdoend politieman toen was belast met de wettelijke taak de rechtsorde te handhaven en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven. Zij maakten tijdens hun werkzaamheden die nacht gebruik van een dienstauto en waren gekleed in politie-uniform. Zij spraken aangeefster tijdens hun surveillance aan vanuit hun dienstauto en informeerden of het wel ging. Vervolgens hebben zij aangeefster gevraagd of zij thuis gebracht wilde worden.

Het hof twijfelt niet aan de dronkenschap van aangeefster zoals door haarzelf beschreven. Aangeefster is op het aanbod ingegaan en vond het fijn dat zij naar huis kon worden gebracht en – aldus haar verklaring – het voelde goed dat het politie was waarin zij vertrouwen had.

De geformaliseerde relatie tussen verdachte en medeverdachte enerzijds en aangeefster anderzijds ziet op de manier waarop aangeefster werd meegenomen in de dienstauto. Zij heeft, zoals te lezen valt in de woordelijke uitwerking van het eerste verhoor, zelf verklaard dat zij bij verdachte en medeverdachte in de auto stapte omdat zij zag – en van een eerdere ontmoeting wist – dat het agenten waren. Hun kwaliteit als politiebeambten zorgde er dus voor dat aangeefster is ingestapt. Indachtig de idee dat de politie er is om hulp te bieden aan hen die die nodig hebben, is het gegeven dat aangeefster in haar beschonken en op dat moment door de nachtelijke straten alleengaande toestand bij verdachten instapte, begrijpelijkerwijs te koppelen aan het feit dat verdachten politieagenten waren. Die omstandigheid maakt dan ook dat zij aan de waakzaamheid van verdachte en medeverdachte in hun hoedanigheid van politieagenten was toevertrouwd. Gelet op aangeefsters verklaring in het eerste verhoor was er voor wat betreft het seksuele contact dat weinig later plaatsvond voorts geen sprake van een reële positieve beslissing dan wel van actieve vrijwilligheid van de kant van aangeefster om mee te doen. Uit het dossier volgt dat voor haar op dat moment de functionele relatie die zij met de agenten in de auto had een rol heeft gespeeld in haar handelen in de auto bij de seksuele handelingen die de agenten bij haar verrichtten. Zij verklaart dat zij na thuiskomst huilde en het helemaal niet heeft gewild. Door te handelen zoals verdachte en zijn medeverdachte onder de gegeven omstandigheden van die nacht hebben gedaan, hebben zij dan ook misbruik gemaakt van een gelegenheid die hen door hun ambt als politieambtenaar was geschonken.

De Hoge Raad haalt artikel 249 Sr aan en overweegt dat de tenlastelegging toegesneden is op artikel 249 lid 2 aanhef en onder 1° Sr en dat daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende woorden ‘aan hun waakzaamheid (...) toevertrouwd’ zijn gebruikt in de betekenis die deze woorden hebben in die bepaling. De Hoge Raad overweegt dat met de in artikel 249 lid 2 aanhef en onder 1° Sr gebruikte woorden ‘aan

zijn gezag onderworpen of aan zijn waakzaamheid toevertrouwd of aanbevolen' tot uitdrukking is gebracht dat het aan de ambtenaar opgedragen gezag en de aan de ambtenaar opgedragen waakzaamheid jegens een persoon moeten berusten op een juridische, geformaliseerde, relatie tussen de ambtenaar en de bedoelde persoon. De bescherming van deze strafbepaling strekt zich uit tot enerzijds alle personen van wie de vrijheid van handelen tegenover de ambtenaar is beperkt door het gezag dat deze aan zijn functie ontleent, en tot anderzijds alle personen die aan de waakzaamheid waartoe de ambtenaar door zijn functie is verplicht jegens hem een aanspraak op zorg ontleent (vgl. ECLI:NL:HR:1989:ZC8366). Vereist is dus dat de ten laste gelegde gedragingen van de verdachte plaatsvonden in de context van de uitoefening van taken en bevoegdheden die voortvloeien uit de functie van de ambtenaar.

Het hof heeft op grond van de bewijsmiddelen onder meer vastgesteld dat de aangeefster zich rond 00.10 uur 's nachts op de openbare weg bevond terwijl zij behoorlijk dronken en onvast ter been was en tegen een gevel aangeleund stond. De verdachte en zijn mededader hebben toen als politieambtenaren tijdens hun horecadienst vanuit hun dienstauto de aangeefster gevraagd of het wel ging en of zij door hen thuisgebracht wilde worden. De aangeefster – die hen op dat moment herkende als politieambtenaren – is op dit aanbod ingegaan en heeft op de achterbank van de dienstauto plaatsgenomen, waarna de verdachte en zijn mededader zijn weggereden. Vervolgens hebben de bewezen verklaarde seksuele handelingen in de dienstauto plaatsgevonden.

De Hoge Raad overweegt dat het hof als zijn oordeel tot uitdrukking heeft gebracht dat de verdachte ten tijde van de ten laste gelegde gedragingen handelde ter uitvoering van de bij (thans) artikel 3 Politiewet 2012 aan hem opgedragen taak hulp te verlenen aan hen die deze behoeven, toen hij en zijn mededader de aangeefster meenamen in hun dienstauto om haar thuis te brengen. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting en niet onbegrijpelijk is. Het mede daarop gebaseerde oordeel dat sprake was van een juridische, geformaliseerde relatie waarin de aangeefster aan de waakzaamheid van de verdachte en zijn mededader was toevertrouwd op het moment van de seksuele handelingen, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is gelet op de vaststellingen van het hof over de toestand van de aangeefster ook niet onbegrijpelijk. De bewezenverklaring is in zoverre toereikend gemotiveerd. Daaraan doet niet af dat de aangeefster vrijwillig is ingegaan op het aanbod van de verdachte en zijn mededader om de aangeefster met de dienstauto thuis te brengen.

J.H.J. Verbaan, maart 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-03-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:413

Zaaknummer: 20/03103

Rechters: V. van den Brink, J.C.A.M. Claassens en T. Kooijmans

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 249 Sr

RECHTSPRAAK

Opzet op verkorting rechten van schuldeisers als bedoeld in artikel 343 Sr.

Opzet op verkorting rechten van schuldeisers als bedoeld in artikel 343 Sr.

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie faillissementsfraude is bewezen verklaard, over het oordeel van het hof dat ten tijde van de bewezen verklaarde gedragingen het faillissement van [E] B.V. (voorheen [B] B.V.) 'niet kon worden voorkomen' en over het oordeel van het hof dat ten tijde van die gedragingen de verdachte wist dat het faillissement niet kon worden voorkomen en over het oordeel dat de verdachte opzet had op de verkorting van de rechten van schuldeisers.

Het hof heeft ten aanzien van opzet en het nadeel overwogen dat namens de verdachte aangevoerd is dat de besproken memoriaal boekingen zijn gedaan in het kader van een herstructurering van de onderlinge financiële verhoudingen van de verschillende concernvennootschappen op advies van een 'bataljon externen', zodat van (voorwaardelijk) opzet op de verkorting van de rechten van de schuldeisers geen sprake was.

Het hof stelt voorop dat de verdachte ter terechtzitting – desgevraagd – heeft bevestigd dat hij bekend was met het oplopen van de loonbelastingsschuld (de wegebelasting werd wel tijdig betaald). Door geldgebrek 'zak je wat het moeras in' en werden de betalingen aan de fiscus 'opgeschoven' omdat dat met betalingen aan het personeel niet mogelijk was zodat hij ervoor koos om het personeel wel te betalen maar de Belastingdienst vooralsnog niet (volledig). Met de deurwaarders van de fiscus werden vervolgens afspraken gemaakt over betalingstermijnen. In 2008 werd volgens verdachte betaling moeilijker, waarna de schuld aan de Belastingdienst oploopt. De schuld kwam continu ter sprake, hij kreeg daartoe van zijn medewerkster overzichten.

Op enig moment wordt het verdachte ook duidelijk dat de (onderlinge) doorbelastingen voor een te laag bedrag waren berekend, en dat dit moest worden gecorrigeerd. Vervolgens is er

door verdachte – samen met zijn personeel en adviseurs – alles aan gedaan om de doorbelastingen op orde te krijgen ('alle hands aan dek') en zijn in de visie van verdachte de desbetreffende vragen van de curator goed uitgelegd (hij heeft de antwoorden gezien en was ermee akkoord).

Het betreft hier mutaties voor (zeer) substantiële bedragen en naar het hof heeft vastgesteld werden deze voor een belangrijk deel doorgevoerd na 7 april 2009, vanaf welk moment de verdachte wist dat een faillissement onafwendbaar was. Dat de verdachte bekend was met de gevolgen van een faillissement mag bekend worden verondersteld aangezien op 26 september 2006 het voormalige bedrijf van de verdachte, J BV, failliet is gegaan. Kort daarvoor is de naam van dat bedrijf gewijzigd in K BV.

De werkzaamheden van J BV voor G zijn overgenomen door B BV. Op 25 mei 2009 is de naam van B BV gewijzigd in E BV. Door de verdachte werd het bedrijf vanaf dat moment ook wel omschreven als 'L BV'. Hieruit volgt, mede in het licht van de verklaring dat voorkomen moest worden dat C BV 'mee ging' dat de verdachte heel goed beseftte dat als de hoge vordering van B BV op C BV zou blijven bestaan, beide bedrijven failliet zouden kunnen gaan. Het was echter de bedoeling van de verdachte dat C BV het contract met G na het faillissement van B BV zou overnemen, net zoals de arbeidscontracten met het daarvoor benodigde personeel (dat zich met een enkele uitzondering ook niet heeft gemeld bij het UWV voor een werkloosheidsuitkering, zoals de curator heeft verklaard). Met deze doelstelling zijn kennelijk ook na 7 april 2009 nog zeer grote mutaties doorgevoerd.

Het verweer van de verdediging dat de desbetreffende mutaties in de context van het gehele concern gezien moet worden, kan het hof niet volgen. De benadeling (en daarmee het verwijt aan verdachte) treft de crediteuren van de failliet en niet die van (onderdelen van) het concern.

In het licht van het voorgaande treft het verweer dat de verdachte geen opzet had op de benadeling van schuldeisers omdat hij heeft gehandeld op advies van 'een bataljon aan externen', geen doel. Te meer nu niet aannemelijk is geworden dat deze deskundigen positief hebben geadviseerd over deze (voor)genomen stappen, meer in het bijzonder niet na 7 april 2009. Dat de F-bedrijfsadviseurs in het kader van een bedrijfseconomische analyse middels een consolidatie de onderlinge R/C-verhoudingen (op papier, als rekenexercitie) hebben teruggebracht, maakt niet dat zij ook hebben geadviseerd (ingestemd) dit ook daadwerkelijk (in het zicht van het faillissement) uit te voeren en boekhoudkundig te verwerken. Dat geldt ook voor zover het advies zou inhouden dat de inventaris kon of moest worden verkocht aan D BV.

Bovendien is zeker geen sprake geweest van een deugdelijk juridisch advies met betrekking tot de vraag of bedoelde mutaties na 7 april 2009 faillissementsrechtelijk door de beugel konden. De door de verdachte, op advies van F, ingeschakelde advocaat, heeft als getuige ontkend dat hij dienaangaande een rol heeft gespeeld. Van enig schriftelijk advies is in elk geval niet gebleken en betrokkenen [4] noch [5] heeft verklaard dat zij de ingeschakelde advocaat ter zake juridisch advies hebben gevraagd. De verdachte kan zich dan ook niet verschuilen achter de opmerking dat hij ervan uitging dat F haar inhoudelijke werkzaamheden steeds in overleg en onder toezicht van ingeschakelde advocaat zou verrichten. Van een bestuurder mag verwacht worden dat hij in het geval als het onderhavige, waarbij omvangrijke mutaties worden doorgevoerd op een moment waarop het faillissement niet meer was te voorkomen, een deskundig juridisch advies vraagt. Enkel boekhoudkundig en/of bedrijfseconomisch advies is dan niet voldoende.

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de verdachte opzet heeft gehad op de verkorting van de rechten van de schuldeisers. Het verweer wordt verworpen.

Het hof overweegt omtrent het nadeel dat de raadslieden aangevoerd hebben dat het in geval van bewezenverklaring zeer de vraag is wat de omvang van het nadeel is dat door de eventueel bewezen verklaarde feiten is ontstaan. Niet aannemelijk is dat de boedel er daadwerkelijk iets mee was opgeschoten als alle ten laste gelegde gedragingen niet zouden zijn verricht. De omslag van de vordering op C naar een schuld geldt wat dat betreft als voorbeeld. Het lijkt misschien of de boedel daardoor voor 2 miljoen is benadeeld, maar het is niet reëel om te veronderstellen dat de boedel van B ooit een cent van die vordering betaald zou hebben gekregen, aangezien het geld er bij C niet was. Verder zou het bedrag van de benadeling met ongeveer een half miljoen euro moeten worden verminderd, omdat die resterende schuld van B aan C na faillissement niet is betaald.

Nu de vereiste benadeling moet worden bewezen – zonder benadeling geen bewezenverklaring – zal het hof het bovengenoemde verweer, dat mede is gevoerd in het kader van de strafmaat, hier bespreken.

Ultimo 2007 bedraagt de vordering op C BV € 1.672.082 en deze vordering loopt op tot € 1.945.247 per 6 juli 2008.

Daarop zijn de volgende onterechte afboekingen (in afgeronde bedragen) van de R/C vordering op C BV gedaan:

mutatie 'lb schuld' € 268.000
verrekening r/c 2008: Grekening € 287.000

verrekening r/c 2008: [D BV] € 1.009.000

verrekening r/c 2008: [A BV] € 170.000.

In totaal gaat het dus om een bedrag van € 1.734.000.

Per faillissementsdatum resteert een rekening-courantschuld van B BV aan C BV van € 515.189. Met de onterechte boeking van € 1.734.000 (naast de niet (meer) ter discussie staande overige correcties) is niet alleen de vordering geheel verdwenen, maar er is zelfs een vordering van C op B BV ontstaan. Met de verdediging is het hof van oordeel dat aan deze vordering van C BV op B BV van € 515.189 na het faillissement eigenlijk geen waarde kan worden toegedicht. Het verweer dat het benadelingsbedrag verminderd moet worden met de resterende schuld van ongeveer een half miljoen euro aan C BV (die niet betaald kon worden door B BV) treft daarom doel. De benadeling van schuldeisers ten gevolge van het handelen van verdachte is daarmee maximaal € 1.734.000 - € 515.189 = € 1.218.811 (nog afgezien van het nadeel van € 26.287 als gevolg van de overdracht van kantoorinventaris en inrichting garage).

Het verweer dat de vordering op C BV weliswaar is verdwenen maar C BV (toch) niet in staat was om de oorspronkelijke vordering (geheel) te voldoen (en de omvang van de benadeling daarom dus verder verminderd moet worden tot nihil), treft geen doel. Immers, de bedoeling van de verschillende mutaties was om C BV door te laten gaan met het (naar verdachte heeft verklaard) op zichzelf winstgevende contract met G en daarbij niet gehinderd mocht worden met (afbetalingen op) de vordering van failliet. De andere vennootschappen mochten niet 'meegesleurd' worden in het faillissement van B BV. De verdachte heeft dit meerdere keren tegen zijn medewerkster gezegd.

De Hoge Raad haalt artikel 343 (oud) Sr voor zover van belang aan en overweegt dat de tenlastelegging is toegesneden op artikel 343 aanhef en onder 3° (oud) Sr en dat daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende begrippen 'ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeiser(s)' en 'een tijdstip waarop hij wist dat het faillissement niet kon worden voorkomen' zijn gebruikt in de betekenis die die begrippen hebben in die bepaling.

Het hof heeft vastgesteld dat door de bewezen verklaarde en in het arrest nader gespecificeerde overdracht van goederen en (memoriaal)boekingen in de eerste helft van mei 2009 andere vennootschappen binnen hetzelfde concern, waaronder C B.V., zijn bevoordeeld, waarbij de (memoriaal)boekingen ertoe hebben geleid dat een vordering van B B.V. (later gewijzigd in E B.V.) van € 1.945.246 op C B.V., is omgezet in een schuld van B B.V. aan C B.V. van € 515.189. Ook heeft het hof vastgesteld dat de verdachte hiermee wilde voorkomen dat C B.V. zou worden 'meegesleurd' in het faillissement van B B.V. en dat het zijn bedoeling was dat

na het faillissement van E B.V. een contract met de afnemer G N.V. tezamen met de arbeidscontracten en het personeel van [B] B.V. zou worden overgenomen door C B.V., en dat C B.V. daarbij niet gehinderd zou worden door (afbetalingen op) de oorspronkelijke vordering van B B.V.

De Hoge Raad overweegt dat het hof daarbij, anders dan de klachten tot uitgangspunt nemen, niet alleen heeft geoordeeld dat na 7 april 2009 – en daarom ten tijde van het bewezen verklaarde handelen (in mei 2009) – in het kader van het delictsbestanddeel ‘ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers van de rechtspersoon’ het faillissement van E B.V. en het tekort daarin met een redelijke mate van waarschijnlijkheid was te voorzien, maar tevens, in het kader van het opzet, dat vanaf die datum ‘de verdachte wist dat een faillissement onafwendbaar was’. Verder heeft het hof ook geoordeeld dat na die datum het faillissement niet kon worden voorkomen en de verdachte dat wist. Die oordelen getuigen niet van een onjuiste rechtsopvatting. Zij zijn, ook in het licht van wat namens de verdachte is aangevoerd, niet onbegrijpelijk, gelet op de vaststellingen van het hof met betrekking tot de beweegredenen van de verdachte om C B.V. te bevoordelen, en de vaststellingen over de financiële toestand van B B.V. op en na 7 april 2009. Tot dat laatste behoort onder meer dat – nadat als gevolg van een ‘uitzichtloze belastingschuld’ de Belastingdienst op 16 februari 2009 het faillissement had aangevraagd, welke aanvraag enkele malen werd aangehouden – op 7 april 2009 was gebleken dat de bank geen kredietuitbreiding adviseerde aan haar kredietcommissie en voorts niet is gebleken dat de bank daarna een kredietuitbreiding heeft aangeboden. Aan de begrijpelijkheid van het oordeel van het hof doet niet af dat het hof ook heeft vastgesteld dat na 7 april 2009 pogingen zijn gedaan tot aanpak van de financiële problemen van het concern waartoe B B.V. behoorde, nu het hof heeft vastgesteld dat dit niet leidde tot zichtbaar resultaat voor die B.V. en de belastingschuld van die B.V. in die periode verder opliep. De bewezenverklaring is in zoverre toereikend gemotiveerd.

De Hoge Raad oordeelt dat de klachten, voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, tevergeefs zijn voorgesteld. De Hoge Raad oordeelt dat het hof uit de bewijsvoering verder heeft kunnen afleiden dat de verdachte als bestuurder het (voorwaardelijk) opzet had op de verkorting van de rechten van de (overige) schuldeisers. De bewezenverklaring is ook in zoverre toereikend gemotiveerd.

J.H.J. Verbaan, maart 2022

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-03-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:339

Zaaknummer: 19/01050 en 19/01050

Rechters: T. Kooijmans, V. van den Brink en M. Kuijer

Advocaten: N. van der Laan

Wetsartikelen: 343 Sr en 343 Sr

RECHTSPRAAK

Beoordelingskader overschrijding redelijke termijn.

Beoordelingskader overschrijding redelijke termijn.

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat volstaan kan worden met de enkele constatering dat een overschrijding van de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM) heeft plaatsgevonden.

Bij de beoordeling van de vraag of de behandeling van de zaak binnen de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM heeft plaatsgevonden, moeten het tijdsverloop tijdens de eerste aanleg en dat tijdens het hoger beroep afzonderlijk worden beoordeeld. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de behandeling van de zaak op de zitting dient te zijn afgerond met in eerste aanleg een einduitspraak binnen twee jaar nadat de op zijn redelijkheid te beoordelen termijn is aangevangen, en dat in de fase van het hoger beroep een einduitspraak wordt gedaan binnen twee jaar nadat het rechtsmiddel is ingesteld, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden. In gevallen waarin de verdachte in verband met de zaak in voorlopige hechtenis verkeert en/of het strafrecht voor jeugdigen is toegepast, moet de zaak in eerste aanleg en in hoger beroep telkens binnen zestien maanden worden afgedaan, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden.

Indien wordt geoordeeld dat de redelijke termijn in eerste aanleg of in hoger beroep is overschreden, wordt die overschrijding in de regel gecompenseerd door strafvermindering. Maar het staat de rechter vrij – na afweging van alle daartoe in aanmerking te nemen belangen en omstandigheden, waaronder de mate van overschrijding van de redelijke termijn – te volstaan met het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden. Voor het volstaan met dat oordeel kan onder meer aanleiding bestaan als sprake is van een beperkte overschrijding van de redelijke termijn in eerste aanleg of in hoger beroep, en de berechting in feitelijke aanleg – dat wil zeggen: in eerste aanleg én in hoger beroep – is afgerond binnen het totaal van de voor elk van die procesfasen geldende termijnen. (Vgl. HR 9 februari 2021, ECLI:NL:HR:2021:197.)

Het hof heeft het tijdsverloop van de behandeling van de zaak in hoger beroep afzonderlijk onderzocht en vastgesteld dat de redelijke termijn in die fase is overschreden met één jaar en twee maanden. In zoverre heeft het hof het onder 2.3 weergegeven beoordelingskader niet

miskend.

Het hof heeft vervolgens geoordeeld dat de overschrijding van de redelijke termijn in hoger beroep geen aanleiding geeft tot strafvermindering, omdat de totale berechting in feitelijke aanleg is afgerond binnen vier jaren. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk, nu de overschrijding in hoger beroep één jaar en twee maanden en dus niet 'beperkt' was en het hof geen bijzondere omstandigheden heeft benoemd die rechtvaardigen dat wordt volstaan met het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden.

Dit leidt echter niet tot cassatie. Immers, ook als het hof tot uitgangspunt had genomen dat de overschrijding van de redelijke termijn in hoger beroep niet beperkt was, had het bij de beantwoording van de vraag of in dit geval kon worden volstaan met het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden, mede de aard en de hoogte van de op te leggen straf als relevante omstandigheden in aanmerking mogen nemen. Gelet op de duur van de opgelegde taakstraf van 90 uren en in het licht van het verhandelde ter terechtzitting, zoals weergegeven onder 2.2.1 en 2.2.2, had dan kunnen worden volstaan met het oordeel dat er geen aanleiding was voor compensatie in de vorm van strafvermindering. De verdachte heeft daarom onvoldoende belang bij cassatie.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-03-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:363

Zaaknummer: 20/04367

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M. Kuijer

Advocaten: P.H.L.M. Souren

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Niet voldoen aan ambtelijk bevel, artikel 184 lid 1 Sr. Bevat artikel 160 lid 7 (oud) WVV 1994 een bevelsbevoegdheid?

Niet voldoen aan ambtelijk bevel, artikel 184 lid 1 Sr. Bevat artikel 160 lid 7 (oud) WVV 1994 een bevelsbevoegdheid?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de verdachte niet heeft voldaan aan een vordering gedaan 'krachtens wettelijk voorschrift' als bedoeld in artikel 184 Sr.

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 184 lid 1 Sr. Die bepaling eist een 'krachtens wettelijk voorschrift' gegeven bevel of gedane vordering. Een dergelijk voorschrift moet uitdrukkelijk inhouden dat de betrokken ambtenaar gerechtigd is tot het geven van een bevel of het doen van een vordering (vgl. HR 29 januari 2008, ECLI:NL:HR:2008:BB4108).

Blijkens de bewezenverklaring en de kwalificatie heeft het hof geoordeeld dat de door de betrokken politieambtenaar gegeven vordering de Bosdreef te verlaten een krachtens artikel 160 lid 7 (oud) WVV 1994 gedane vordering is, die heeft te gelden als een krachtens wettelijk voorschrift gegeven bevel of gedane vordering in de zin van artikel 184 lid 1 Sr. Op grond daarvan heeft het hof geoordeeld dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan het in artikel 184 Sr bedoelde misdrijf.

Dat oordeel geeft blijk van een onjuiste rechtsopvatting, in aanmerking genomen dat artikel 160 lid 7 (oud) WVV 1994 een onder bepaalde omstandigheden geldende verplichting bevat voor de bestuurder – waarvan niet-naleving in de WVV 1994 (artikel 177 lid 1 onder a, in verbinding met artikel 178 lid 2) als overtreding is strafbaar gesteld – maar niet inhoudt dat de betrokken ambtenaar gerechtigd is tot het geven van het bevel.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-03-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:399

Zaaknummer: 21/00950

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 184 Sr

RECHTSPRAAK

Is dagvaarding rechtsgeldig betekend?

Is dagvaarding rechtsgeldig betekend?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep geldig is betekend (uitgereikt). Het voert aan dat de adresgegevens van het adres in België waaraan is betekend via toezending aan dat adres, niet compleet zijn omdat de postcode niet is vermeld.

De berechting in hoger beroep heeft bij verstek plaatsgevonden. Bij de stukken van het geding bevinden zich onder meer de stukken, vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4 onder (iii) tot en met (v). De Informatiestaat SKDB-persoon van 15 oktober 2020 houdt in dat de verdachte vanaf 8 oktober 2019 in de Basisregistratie Personen (hierna: BRP) staat ingeschreven als niet-ingezetene op het adres [a-straat 1], [postcode] [plaats] te België. De dagvaarding in hoger beroep is – blijkens de daarvan opgemaakte akte van uitreiking – op 15 oktober 2020 aan de verdachte betekend door rechtstreekse toezending aan het adres vermeld op die akte van uitreiking. Als adres van de verdachte houdt die akte in: [plaats] (België), [a-straat 1]. Een postcode is daarbij niet vermeld.

De uitreiking van de dagvaarding in hoger beroep aan de verdachte van wie alleen een woon- of verblijfplaats in het buitenland bekend is, in deze zaak dus in België, vindt plaats door rechtstreekse toezending van die dagvaarding over de post. Nu de verdachte in de BRP was ingeschreven op een adres in België, de postcode daarvan deel uitmaakt en de akte van uitreiking niet inhoudt dat de toezending aan het adres in België heeft plaatsgevonden met vermelding van de van dat adres deel uitmakende postcode, is het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep geldig is betekend, niet zonder meer begrijpelijk.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en verklaart de betekening van de dagvaarding in hoger beroep nietig.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-03-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:412

Zaaknummer: 20/04250

Rechters: C. Caminada, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J. de Hullu

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 36e Sv

RECHTSPRAAK

Had hof zaak naar de rechter in eerste aanleg moeten terugwijzen, nu aan raadvrouw van verdachte niet een afschrift is toegezonden van de oproeping voor terechtzitting in eerste aanleg waarop zaak inhoudelijk is behandeld?

Had hof zaak naar de rechter in eerste aanleg moeten terugwijzen, nu aan raadvrouw van verdachte niet een afschrift is toegezonden van de oproeping voor terechtzitting in eerste aanleg waarop zaak inhoudelijk is behandeld?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de zaak niet naar de rechter in eerste aanleg hoeft te worden teruggewezen, terwijl aan de raadvrouw van de verdachte niet een afschrift is toegezonden van de oproeping voor de terechtzitting in eerste aanleg van 27 januari 2017 waarop de zaak inhoudelijk is behandeld.

Op grond van artikel 423 lid 1 Sv behoort het hof, indien de hoofdzaak door de rechtbank is beslist en sprake is van een ter gelegenheid van de behandeling en beslissing van de zaak in eerste aanleg tot nietigheid leidend verzuim, na een nieuwe behandeling van de zaak in hoger beroep, de uitspraak van de eerste rechter te vernietigen, maar niet, vervolgens, de zaak terug te wijzen naar de eerste rechter op de grond dat de verdachte een aanleg heeft gemist.

In sommige gevallen kan echter het in artikel 423 lid 2 Sv besloten liggende beginsel dat een verdachte in aan hoger beroep onderworpen zaken aanspraak heeft op berechting in twee feitelijke instanties, in afwijking van de hiervoor bedoelde hoofdregel met zich brengen dat na vernietiging van het vonnis in eerste aanleg, de zaak wordt teruggewezen naar de eerste rechter. Naast de in artikel 423 lid 2 Sv geregelde gevallen is van zo'n geval onder meer sprake wanneer de rechter ter terechtzitting in eerste aanleg aan de behandeling ten gronde niet had mogen toekomen omdat een van de overige personen die een kernrol vervullen bij het onderzoek ter terechtzitting in eerste aanleg niet is verschenen, terwijl hij niet op de bij de wet voorgeschreven wijze op de hoogte is gebracht van de dag van de terechtzitting en zich ook

niet een omstandigheid heeft voorgedaan waaruit voortvloeit dat die dag hem tevoren bekend was. Tot deze personen kunnen, naast de vertegenwoordiger van het openbaar ministerie, alleen de verdachte en diens raadsman worden gerekend. (Vgl. HR 7 mei 1996, ECLI:NL:HR:1996:ZDo442.)

Het hof heeft vastgesteld dat de raadvrouw van de verdachte, S.M.E.L. van Knippenberg, niet is opgeroepen voor de zitting van de politierechter van 25 januari 2017. Het hof heeft niettemin geoordeeld dat aan dat verzuim niet het gevolg hoeft te worden verbonden dat de zaak wordt teruggewezen naar de politierechter, omdat de raadvrouw in een e-mailbericht van 6 februari 2018 heeft gesteld dat zij de verdachte ter terechtzitting in eerste aanleg niet heeft bijgestaan en zij 'nooit contact' heeft kunnen krijgen met de verdachte. Dat oordeel is niet toereikend gemotiveerd. Het hof heeft immers tevens vastgesteld dat Van Knippenberg op 27 mei 2016 is toegevoegd als raadvrouw van de verdachte en dat zij op 8 juli 2016 bij een getuigenverhoor aanwezig is geweest, terwijl de toevoeging – gelet op artikel 43 lid 1 (oud) Sv – geschiedt voor de gehele aanleg waarin zij heeft plaatsgehad en het hof ook niet heeft vastgesteld dat de verdachte voorafgaand aan de zitting van 25 januari 2017 kenbaar heeft gemaakt geen prijs meer te stellen op rechtsbijstand.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en de uitspraak van de politierechter in de rechtbank Limburg van 25 januari 2017 en verwijst de zaak naar de rechtbank Limburg, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-03-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:411

Zaaknummer: 21/00078

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: Kan, A.B.E. van A.B.E. van Kan

Wetsartikelen: 423 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklachten. Rijden terwijl verdachte wist dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

Bewijsklachten. Rijden terwijl verdachte wist dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

Het cassatiemiddel richt zich tegen de bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde en klaagt onder meer dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd, omdat uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen niet volgt dat het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs aan de verdachte is verzonden of anderszins op geschikte wijze bekend is gemaakt.

Om tot een bewezenverklaring van een op artikel 9 lid 2 eerste volzin Wegenverkeerswet 1994 (hierna: WVV 1994) toegesneden tenlastelegging te kunnen komen, zal uit de bewijsvoering allereerst moeten blijken dat het rijbewijs van de verdachte ongeldig is verklaard, het desbetreffende besluit is bekendgemaakt aan de verdachte en van kracht was doordat zeven dagen zijn verlopen na die bekendmaking (vgl. artikel 3:40 en 3:41 Algemene wet bestuursrecht respectievelijk artikel 124 lid 3 en 132 lid 4 WVV 1994). Dat aan dit vereiste is voldaan kan bijvoorbeeld blijken uit een mededeling van het CBR aan de houder van het rijbewijs, waarin het besluit is weergegeven, alsmede een aantekening waaruit blijkt dat, wanneer en op welke wijze verzending van die mededeling aan de houder van het rijbewijs heeft plaatsgevonden. (Vgl. HR 9 juli 2019, ECLI:NL:HR:2019:1146.)

Uit de bewijsvoering kan niet zonder meer volgen dat het besluit van het CBR tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte aan de verdachte is bekendgemaakt en op het moment van het ten laste gelegde van kracht was. Daaraan doet niet af de verklaring van de verdachte dat hij in 2002 zijn rijbewijs is 'kwijt geraakt'.

Voor zover het cassatiemiddel daarover klaagt, slaagt het. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 2 ten laste gelegde en de strafoplegging en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-03-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:410

Zaaknummer: 21/02006

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en C. Caminada

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 9 WVV

RECHTSPRAAK

Redelijke termijn in hoger beroep. Kon hof volstaan met constatering dat redelijke termijn is overschreden?

Redelijke termijn in hoger beroep. Kon hof volstaan met constatering dat redelijke termijn is overschreden?

Het eerste en tweede cassatiemiddel

Het eerste en tweede cassatiemiddel worden middels artikel 81 RO verworpen.

Het derde cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat volstaan kan worden met de enkele constatering dat een overschrijding van de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM heeft plaatsgevonden.

Bij de beoordeling van de vraag of de behandeling van de zaak binnen de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM heeft plaatsgevonden, moeten het tijdsverloop tijdens de eerste aanleg en dat tijdens het hoger beroep afzonderlijk worden beoordeeld. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de behandeling van de zaak op de zitting dient te zijn afgerond met in eerste aanleg een einduitspraak binnen twee jaren nadat de op zijn redelijkheid te beoordelen termijn is aangevangen, en dat in de fase van het hoger beroep een einduitspraak wordt gedaan binnen twee jaren nadat het rechtsmiddel is ingesteld, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden. In gevallen waarin de verdachte in verband met de zaak in voorlopige hechtenis verkeert en/of het strafrecht voor jeugdigen is toegepast, moet de zaak in eerste aanleg en in hoger beroep telkens binnen zestien maanden worden afgedaan, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden.

Indien wordt geoordeeld dat de redelijke termijn in eerste aanleg of in hoger beroep is overschreden, wordt die overschrijding in de regel gecompenseerd door strafvermindering. Maar het staat de rechter vrij – na afweging van alle daartoe in aanmerking te nemen belangen en omstandigheden, waaronder de mate van overschrijding van de redelijke termijn – te volstaan met het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden. Voor het volstaan met dat

oordeel kan onder meer aanleiding bestaan als sprake is van een beperkte overschrijding van de redelijke termijn in eerste aanleg of in hoger beroep, en de berechting in feitelijke aanleg – dat wil zeggen: in eerste aanleg én in hoger beroep – is afgerond binnen het totaal van de voor elk van die procesfasen geldende termijnen. (Vgl. HR 9 februari 2021, ECLI:NL:HR:2021:197.)

Het hof heeft het tijdsverloop van de behandeling van de zaak in eerste aanleg en in hoger beroep afzonderlijk onderzocht en vastgesteld dat de redelijke termijn in de fase van de behandeling in hoger beroep is overschreden met bijna elf maanden. In zoverre heeft het hof het beoordelingskader niet miskend. Het oordeel van het hof dat de overschrijding van de redelijke termijn in hoger beroep geen aanleiding geeft tot strafvermindering is echter niet zonder meer begrijpelijk. Weliswaar kunnen bijzondere omstandigheden rechtvaardigen dat wordt volstaan met de vaststelling dat de redelijke termijn is overschreden, maar de door het hof in aanmerking genomen omstandigheden zijn daarvoor niet toereikend, nu een overschrijding van de redelijke termijn in hoger beroep met bijna elf maanden niet onder de hiervoor bedoelde ‘beperkte overschrijding’ valt, en de totale duur van de berechting in feitelijke aanleg niet is afgerond binnen het totaal van de voor elk van de procesfasen geldende termijnen.

Het cassatiemiddel klaagt daarover terecht. De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van twee maanden.

De beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze één maand en drie weken beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-03-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:409

Zaaknummer: 21/00595

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en C. Caminada

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

OM-cassatie. Kon rechtbank aanhoudingsverzoek officier van justitie afwijzen op de grond dat titel en wettelijke grondslag voor beslag onduidelijk zijn? Cassatie klaagster. Heeft rechtbank de beslissing tot gedeeltelijke ongegrondverklaring van klaagschrift toereikend gemotiveerd?

OM-cassatie. Kon rechtbank aanhoudingsverzoek officier van justitie afwijzen op de grond dat titel en wettelijke grondslag voor beslag onduidelijk zijn? Cassatie klaagster. Heeft rechtbank de beslissing tot gedeeltelijke ongegrondverklaring van klaagschrift toereikend gemotiveerd?

Beoordeling van het cassatiemiddel dat door het openbaar ministerie is voorgesteld

Het cassatiemiddel klaagt over de gedeeltelijke gegrondverklaring van het klaagschrift en voert daartoe onder meer aan dat de rechtbank weliswaar heeft overwogen dat de titel en wettelijke grondslag voor het beslag onduidelijk zijn, maar dat de rechtbank niet heeft aangegeven waarom aan het aanhoudingsverzoek van de officier van justitie om nadere stukken te kunnen overleggen, geen gevolg kon worden gegeven.

De rechtbank heeft geoordeeld dat – gelet op het tijdsverloop sinds de inbeslagneming alsmede de correspondentie tussen de verdediging en het openbaar ministerie – geen aanhouding van de behandeling van het klaagschrift hoeft plaats te vinden om het openbaar ministerie in de gelegenheid te stellen nadere informatie over in beslag genomen voorwerpen te verstrekken, en verder dat bij gebrek aan een deugdelijk overzicht van de in beslag genomen voorwerpen en/of nadere onderbouwing van de grondslag van dat beslag, het beklag gedeeltelijk gegrond moet worden verklaard. De rechtbank heeft echter ontoereikend gemotiveerd waarom zij, mede met het oog op haar onderzoekstaak, geen toepassing heeft gegeven aan de bevoegdheid het openbaar ministerie te bevelen stukken over te leggen met

betrekking tot de in beslag genomen voorwerpen en de grondslag van het beslag. De hiervoor genoemde oordelen van de rechtbank zijn daarom niet zonder meer begrijpelijk.

Het cassatiemiddel slaagt.

Beoordeling van het cassatiemiddel dat namens de klaagster is voorgesteld

Het cassatiemiddel klaagt over de beslissing tot gedeeltelijke ongegrondverklaring van het klaagschrift.

Om de juiste beoordelingsmaatstaf te kunnen hanteren zal ten tijde van de behandeling in raadkamer duidelijk moeten zijn welke bepaling of bepalingen aan het beslag ten grondslag ligt of liggen.

Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene dat is gericht tegen een beslag dat is gelegd op grond van artikel 94 Sv, dient de rechter a. te beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert, en zo neen, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp te gelasten aan de beslagene, tenzij een ander redelijkerwijs als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering verzet zich tegen teruggave als het veiligstellen van de belangen waarvoor artikel 94 Sv de inbeslagneming toelaat, het voortduren van het beslag nodig maakt. Dat is bijvoorbeeld het geval wanneer het in beslag genomen voorwerp kan dienen om de waarheid aan de dag te brengen – ook in een zaak betreffende een ander dan de klager – of om wederrechtelijk verkregen voordeel aan te tonen. Ook verzet het door artikel 94 Sv beschermde belang van strafvordering zich tegen teruggave als niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter de verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer van het voorwerp zal bevelen, al dan niet naar aanleiding van een afzonderlijke vordering daartoe als bedoeld in artikel 36b lid 1 onder 4° Sr in samenhang met artikel 552f Sv.

Bij de beoordeling van een klaagschrift van de beslagene dat is gericht tegen een beslag als bedoeld in artikel 94a lid 1 of lid 2 Sv, dient de rechter te onderzoeken a. of er op het moment van zijn beslissing sprake is van verdenking van of veroordeling wegens een misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd en b. of zich niet het geval voordoet dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter aan de klager/klaagster, als verdachte, een verplichting tot betaling van een geldboete of de verplichting tot betaling van een geldbedrag ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel zal opleggen.

Uit de overwegingen van de rechtbank blijkt niet dat zij vaststellingen heeft gedaan over de grondslag van het beslag met betrekking tot de onder 4.2 genoemde voorwerpen en ook niet

dat zij de onder 4.3 genoemde maatstaven heeft aangelegd bij de beoordeling van het klaagschrift. Dit betekent dat de rechtbank de beslissing tot gedeeltelijke ongegrondverklaring van het klaagschrift, ontoereikend heeft gemotiveerd.

Het cassatiemiddel slaagt.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:376

Zaaknummer: 20/03317

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: Zanger, W.S. de W.S. de Zanger

Wetsartikelen: 23 Sv en 94 Sv

RECHTSPRAAK

Kon hof proeftijd van zes jaren opleggen op de grond dat is voldaan aan voorwaarde dat er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat veroordeelde wederom misdrijf zal begaan dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor onaantastbaarheid van lichaam van een of meer personen? Toezichtgeoriënteerde gedragsvoorwaarde, artikel 14c Sr. Kon hof als bijzondere voorwaarde opleggen dat veroordeelde meewerkt aan controle van digitale gegevensdragers tijdens huisbezoek?

Kon hof proeftijd van zes jaren opleggen op de grond dat is voldaan aan voorwaarde dat er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat veroordeelde wederom misdrijf zal begaan dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor onaantastbaarheid van lichaam van een of meer personen? Toezichtgeoriënteerde gedragsvoorwaarde, artikel 14c Sr. Kon hof als bijzondere voorwaarde opleggen dat veroordeelde meewerkt aan controle van digitale gegevensdragers tijdens huisbezoek?

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel is gericht tegen het oordeel van het hof dat de proeftijd zes jaren bedraagt omdat is voldaan aan de voorwaarde dat er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat de veroordeelde wederom een misdrijf zal begaan dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen.

Het hof heeft geoordeeld dat is voldaan aan de in artikel 14b lid 2 Sr genoemde voorwaarde dat 'er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat de veroordeelde wederom een misdrijf zal begaan dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het

lichaam van een of meer personen'. Dat oordeel is niet begrijpelijk aangezien het hof geen feiten en omstandigheden heeft vastgesteld waaruit gedragingen van de verdachte kunnen worden afgeleid die onmiskenbaar zijn gericht tegen of gevaar veroorzaken voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen in de zin van artikel 14b lid 2 Sr, terwijl de misdrijven waaronder het bewezen verklaarde is gekwalificeerd – kort gezegd: een gewoonte maken van het in het bezit hebben van kinderporno en het verspreiden en aanbieden van kinderporno – ook niet zonder meer kunnen worden gekarakteriseerd als misdrijven die dergelijke gedragingen omvatten (vgl. HR 12 juni 2018, ECLI:NL:HR:2018:894).

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over de door het hof opgelegde bijzondere voorwaarde dat de veroordeelde 'meewerkt aan controle van digitale gegevensdragers tijdens een huisbezoek'.

Een bijzondere voorwaarde als bedoeld in artikel 14c lid 2 onder 14° Sr moet het gedrag van de veroordeelde betreffen. Als zodanig kunnen worden aangemerkt voorwaarden die strekken ter bevordering van goed levensgedrag van de veroordeelde of die een gedraging betreffen waartoe hij uit een oogpunt van maatschappelijke betamelijkheid gehouden moet worden geacht. Zo'n voorwaarde moet voldoende precies het daarin gevatte gedragsvoorschrift formuleren. Zij mag echter niet gedrag van de verdachte omvatten dat in feite overeenkomt met het meewerken aan door de politie uit te oefenen veelomvattende en ingrijpende dwangmiddelen (vgl. HR 7 juli 2020, ECLI:NL:HR:2020:1215).

Op grond van artikel 14c lid 3 aanhef en onder b Sr is aan het stellen van een bijzondere voorwaarde van rechtswege onder meer de voorwaarde verbonden dat de veroordeelde medewerking verleent aan het reclasseringstoezicht, bedoeld in het zesde lid van artikel 14c Sr. Daarnaast voorziet artikel 6:3:14 Sv in voorschriften en bevoegdheden in verband met het toezicht op de naleving van aan een voorwaardelijke veroordeling verbonden voorwaarden. Deze regelingen staan er niet aan in de weg dat – voor zover dat, gelet op de mogelijkheden die de zojuist genoemde wettelijke bepalingen al bieden, aangewezen is – een bijzondere voorwaarde als bedoeld in artikel 14c lid 2 onder 14° Sr wordt gesteld die een gedraging van de veroordeelde betreft en die ertoe strekt het toezicht op (een) andere door de rechter op grond van artikel 14c lid 2 Sr gestelde bijzondere voorwaarde(n) mogelijk te maken of te bevorderen. Ook hierbij geldt dat het moet gaan om een voldoende precies geformuleerd gedragsvoorschrift. Dat gedragsvoorschrift mag niet verder strekken dan voor het toezicht op de naleving van de andere bijzondere voorwaarde(n) noodzakelijk is (vgl. HR 28 september 2021, ECLI:NL:HR:2021:1403).

De door het hof gestelde bijzondere voorwaarde dat de veroordeelde ‘meewerkt aan controle van digitale gegevensdragers tijdens een huisbezoek’ voldoet niet aan de onder 4.2 genoemde eisen en is daarom in strijd met artikel 14c lid 2 onder 14° Sr. Hoewel het hof – anders dan het cassatiemiddel betoogt – voldoende duidelijk tot uitdrukking heeft gebracht dat deze bijzondere voorwaarde het toezicht op de naleving van de bijzondere voorwaarden onder 3 beoogt te regelen, blijkt uit de voorwaarde immers niet met welke frequentie en op welke wijze de controles van de gegevensdragers mogen worden uitgevoerd, welke functionarissen daarbij betrokken mogen zijn en hoe is gewaarborgd dat de persoonlijke levenssfeer van de verdachte daarbij niet verdergaand wordt beperkt dan nodig is voor het beoogde toezicht.

De klacht slaagt.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:338

Zaaknummer: 20/02899

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en T. Kooijmans

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 14b Sr

RECHTSPRAAK

Opzettelijk aanwezig hebben verdovende middelen en voorhanden hebben van voorwerpen om feit uit Opiumwet voor te bereiden. Meerdaadse samenloop?

Opzettelijk aanwezig hebben verdovende middelen en voorhanden hebben van voorwerpen om feit uit Opiumwet voor te bereiden. Meerdaadse samenloop?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat met betrekking tot het onder 1 en 2 bewezen verklaarde sprake is van meerdaadse samenloop.

In zijn arrest van 5 juni 2018, ECLI:NL:HR:2018:831, heeft de Hoge Raad het volgende overwogen:

‘In zijn arresten van 20 juni 2017, ECLI:NL:HR:2017:1111 tot en met ECLI:NL:HR:2017:1115, heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over de eendaadse samenloop en de voortgezette handeling gegeven. De overwegingen uit voornoemde arresten laten zich op hoofdlijnen als volgt samenvatten.

De eendaadse samenloop en de voortgezette handeling vervullen een wezenlijke functie bij het voorkomen van onevenredige aansprakelijkheid en bestraffing in geval van gelijktijdige berechting van sterk samenhangende strafbare feiten.

Voor de eendaadse samenloop komt het vooral aan op de vraag of de bewezenverklaarde gedragingen in die mate een samenhangend, zich min of meer op dezelfde tijd en plaats afspelend feitencomplex opleveren dat de verdachte daarvan (in wezen) één verwijt wordt gemaakt. Voor de voortgezette handeling komt het erop aan of de verschillende bewezenverklaarde, elkaar in de tijd opvolgende gedragingen (ook met betrekking tot het “wilsbesluit”) zo nauw met elkaar samenhangen dat de verdachte daarvan (in wezen) één verwijt wordt gemaakt.

Het toepassingsbereik van deze regelingen is ruimer dan wellicht kon worden afgeleid uit eerdere rechtspraak waarin vooral de verschillen in de strekking van de betrokken

strafbepalingen centraal stonden. Die ruimte voor eendaadse samenloop en voortgezette handeling vindt mede steun in het vooral met art. 55, eerste lid, Sr verwante art. 68 Sr dat ook dubbele bestraffing wil voorkomen. Ook in dat verband is immers bij de beantwoording van de vraag of sprake is van “hetzelfde feit” – naast de aan de orde zijnde gedraging van de verdachte – de juridische aard van de aan de orde zijnde feiten relevant, waarbij geen identieke strekking van de desbetreffende strafbepalingen is vereist, maar waarbij vooral van belang is of hun strekking niet wezenlijk uiteenloopt.

Wat betreft de kwalificatie van het bewezenverklaarde in geval van eendaadse samenloop is het in beginsel aan de feitenrechter om de vraag te beantwoorden of hij in geval van eendaadse samenloop het bewezenverklaarde enkelvoudig kwalificeert (onder de zwaarste strafbepaling) dan wel of hij meervoudig kwalificeert en vervolgens de zwaarste strafbepaling toepast bij de straftoemeting. Denkbaar is dat de feitenrechter, teneinde onevenredige aansprakelijkheid te voorkomen, een enkelvoudige kwalificatie aangewezen acht. Bij een voortgezette handeling ligt dat echter niet in de rede.

De Hoge Raad heeft in de hiervoor genoemde arresten tevens overwogen dat art. 55, eerste lid, en art. 56 Sr in zijn recente rechtspraak zelden aan de orde komen en dat daarbij een belangrijke rol speelt dat hierop betrekking hebbende klachten doorgaans van onvoldoende belang zijn om cassatie te rechtvaardigen omdat – kort gezegd – de opgelegde straf ver onder het strafmaximum ligt dat zou gelden als met de steller van het middel van eendaadse samenloop of voortgezette handeling zou worden uitgegaan. Vanwege het belang dat het thema heeft met name in feitelijke aanleg, heeft de Hoge Raad de onder 3.3.1 samengevat weergegeven opmerkingen gemaakt over de uitleg en de toepassing van voornoemde wetsbepalingen, met de kanttekening dat de zeer beperkte toetsing in cassatie niet zal veranderen.

In verband met die toetsing in cassatie is van belang dat art. 55, eerste lid, en art. 56 Sr weliswaar het in een concreet geval geldende strafmaximum (mede) bepalen, maar dat binnen de grenzen van dat strafmaximum de strafoplegging door uiteenlopende factoren wordt bepaald, waaronder de concrete ernst van het feit en de persoon van de verdachte. De feitenrechter is binnen de grenzen van het ter zake geldende strafmaximum – vrij in de keuze van de straf en in de waardering van de factoren die hij daartoe van belang acht (vgl. HR 21 november 2006, ECLI:NL:HR:2006:AY7805). Dientengevolge brengt de enkele omstandigheid dat de rechter ten onrechte is uitgegaan van meerdaadse samenloop in plaats van eendaadse samenloop dan wel voortgezette handeling, nog niet met zich dat in die concrete zaak van onevenredige bestraffing sprake is. Een en ander laat onverlet dat de Hoge Raad in cassatie aangevoerde klachten kan bespreken – ook zonder dat zulks leidt tot vernietiging en terugwijzing – met het oog op het aanduiden van de voor de feitenrechter bestaande ruimte

tot toepassing van art. 55, eerste lid, en 56 Sr.’

Het hof heeft geoordeeld dat wat betreft het onder 1 bewezen verklaarde aanwezig hebben van harddrugs en het onder 2 bewezen verklaarde voorhanden hebben van diverse voorwerpen ter voorbereiding van een feit als bedoeld in artikel 10 lid 4 en/of 5 Opiumwet – waaronder een tas, een plastic doos en pindakaaspotten waarin telkens drugs waren verpakt – sprake is van meerdaadse samenloop. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk, in aanmerking genomen dat de bewezen verklaarde feiten naar de kern genomen betrekking hebben op een zich op dezelfde tijd en plaats afspelend feitencomplex over een gezamenlijkheid van voorwerpen, waarbij de verdachte naar het oordeel van het hof de in zijn woning gevonden harddrugs aanwezig had om deze te verkopen met behulp van de daar eveneens gevonden andere voorwerpen, terwijl die harddrugs in die tas, die plastic doos en die pindakaaspotten waren verpakt. Verder loopt – anders dan het hof heeft geoordeeld – de strekking van de betreffende strafbepalingen, te weten artikel 2 onder C Opiumwet en artikel 10a Opiumwet, niet zodanig uiteen dat niet zou kunnen worden geoordeeld dat de verdachte van die handelingen (in wezen) één verwijt wordt gemaakt.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De gegrondheid van het cassatiemiddel leidt echter niet tot vernietiging van de bestreden uitspraak. Dat berust op het volgende. Naast wat onder 1 en 2 is bewezen verklaard, is onder 3 nog bewezen verklaard het medeplegen van – kort gezegd – gewoontewitwassen. Daardoor is hoe dan ook sprake van meerdaadse samenloop. Van de drie bewezen verklaarde feiten is op gewoontewitwassen het hoogste maximum (van acht jaren gevangenisstraf) gesteld. Gelet op artikel 57 lid 2 Sr is – ook al is het cassatiemiddel terecht voorgesteld – het toepasselijke strafmaximum dan ook onveranderd. Daarom doet zich de situatie voor dat het cassatiemiddel van onvoldoende belang is om cassatie te rechtvaardigen. De Hoge Raad verwerpt dan ook het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-03-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:358

Zaaknummer: 20/04200

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: V.A. Groeneveld

Wetsartikelen: 57 Sr